PERU ÜLKE PROFİLİ

T.C.
Ticaret Bakanlığı
Uluslararası Anlaşmalar ve Avrupa Birliği
Genel Müdürlüğü

İçindekiler

1. GENEL BİLGİLER 2
2. GENEL EKONOMİK DURUM 5
3. DIŞ TİCARET 8
4. DOĞRUDAN YABANCI YATIRIMLAR 13
5. TÜRKİYE ile TİCARET 15
EKLER: 17

1. GENEL BİLGİLER

Başlıca Sosyal Göstergeler

Resmi Adı	Peru Cumhuriyeti
Nüfus	34,41 milyon (2025 tahmini)
Yüzölçümü	1.285.216 km2
Başkent	Lima
Başlıca Şehirleri (nüfus, milyon kişi)	Lima ,Cusco ,Piura , Arequipa , La Libertad), Junin , Cajamarca , Lambayeque , Puno , Ancash
Dil	İspanyolca %84,1(Resmi), Quechua %13 (Resmi), Aymara (Resmi) %1,7 ve Ashaninka %0,3. Ayrıca Amazon yerlilerinin konuştuğu çeşitli diller kullanılmaktadır.
Din	Katolik %96, Protestan %2, Diğer %2
Etnik Yapı	%45 yerli, %37 melez, %15 beyaz, %3 Japon, Çinli ve diğer
Yönetim Şekli	Anayasal Cumhuriyet
Devlet Başkanı	Jose Jeri Ore
Para Birimi	Nueva Sol (Ns)
Telefon Kodu	+51

Üyesi Olduğu Başlıca Uluslararası Kuruluşlar: APEC, CAN, FAO, G-15, G-24, G-77, IADB, IAEA, IBRD, ICAO, ICRM, IDA, IFAD, IFC, IFRCS, IHO, ILO, IMF, IMO, IMSO, Interpol, IOC, IOM, IPU, ISO, ITSO, ITU, ITUC, LAES, LAIA, Mercosur (ortak üye), MIGA, MINUSTAH, MONUSCO, NAM, OAS, OPANAL, OPCW, PCA, RG, UN, UNASUR, UNCTAD, UNESCO, UNFICYP, UNIDO, Union Latina, UNMIL, UNMIS, UNOCI, UNWTO, UPU, WCO, WFTU, WHO, WIPO, WMO, WTO

- Güney Amerika Birliği (UNASUR)
- Latin Birliği (Union Latina)
- Güney Ortak Pazarı (Mercosur), Ortak üye
- Amerika Ülkeleri Kalkınma Bankası (IADB)
- Birleşmiş Milletler (BM)
- Uluslararası Para Fonu (IMF)
- Dünya Ticaret Örgütü (WTO)
- Latin Amerika Entegrasyonu Birliği (LAIA)
- Pasifik İttifakı (Pacific Alliance)

Coğrafi Konum

Güney Amerika'nın batısında ve Güney Pasifik Okyanusu kıyısında yer alan Peru, iklim, madencilik ve enerji kaynakları açısından son derece zengin bir ülkedir. Peru yüzölçümü bakımından Güney Amerika'nın en büyük üçüncü, doğal ormanlar açısından ise ikinci ülkesidir. Bolivya ile 1.075 km, Brezilya ile 2.995 km, Şili ile 171 km, Kolombiya ile 1.800 km. ve Ekvator ile 1.420 km sınıra sahip olan Peru topraklarının %2,88'i ekilebilir topraklardan oluşmaktadır.

Ülke coğrafi açıdan kıyı bölgeleri, dağlık bölgeler (And Dağları) ve yağmur ormanları olmak üzere üç ayrı bölgeden oluşmaktadır. Kıyı bölgeleri ülke topraklarının % 11'ini, nüfusun ise % 52'sini barındırmaktadır. Ülkenin önemli şehirlerinden olan Lima, Trujillo, Piura, Chiclayo, Ica ve Tacna bu bölgede yer almaktadır.

Dağlık bölgeler ise ülke nüfusunun % 37'sinin yaşadığı ve İnkalar'ın başkenti olan Cusco'nun yer aldığı bölgedir. Bu bölge hem yerli hem de yabancı turistlerin ziyeret ettiği başlıca bölgelerden olup; bu bölgedeki diğer önemli şehirler Puno, Arequipa, Huancayo, Ayacucho, Huaraz ve Cajamarca'dır.

Yağmur Ormanlarının yer aldığı üçüncü bölge ise çok çeşitli bitki ve ağaç türlerine, nehirlere ve aynı zamanda da petrol ve doğal gaz yataklarına sahiptir. Ülke topraklarının % 56'sını oluşturan bu bölgede nüfusun % 11'i yaşamaktadır. Başlıca şehirler ise Iquitos ve Pucallpa'dır.

Amazon Nehri, ülkeyi Brezilya'ya ve Atlantik Okyanusu'na; And Dağları ise İnkalar'ın yerleşim rotası üzerindeki Ekvator, Kolombiya, Bolivya, Venezüella, Şili ve Arjantin'e bağlamaktadır. Peru, Pasifik Okyanusu sayesinde de üyesi olduğu ve dünyanın en önemli, zengin ve en hızlı gelişen bölgelerinden olan APEC (Asya Pasifik Ekonomik İşbirliği) ülkeleri ile yakın ilişki kurabilmektedir.

Siyasi ve İdari Yapı

Birçok And medeniyetine ev sahipliği yapmış olan Peru, İnkalar'ın 1533 yılında İspanyollarca işgal edilmesinin ardından ancak 1821 yılında bağımsızlığını ilan etmiştir. Yıllarca süren askeri yönetim sonrasında 1980 yılında demokrasiye geçilmiştir.

Başkan hem devlet hem de hükümetin başıdır. 29 Aralık 1993'ten bu yana yürürlükte olan Peru Anayasası'na göre beş yılda bir yapılan başkanlık seçimleri ile seçilen Devlet Başkanı, Bakanlar Kurulu üyelerini atama yetkisine sahiptir.

Peru; Amazonas, Ancash, Apurimac, Arequipa, Ayacucho, Cajamarca, Callao, Cusco, Huancavelica, Huanuco, Ica, Junin, La Libertad, Lambayeque, Lima, Lima, Loreto, Madre de Dios, Moquegua, Pasco, Piura, Puno, San Martin, Tacna, Tumbes, Ucayali olmak üzere 25 bölgeden ve 1 eyaletten oluşmaktadır.

Nüfus ve İstihdam

2025 yılında 34 milyon kişi ile dünyada 45. sırada yer alan Peru nüfusunun 2030 yılında 36 milyon kişi olacağı tahmin edilmektedir. ([Hindistan 1. (1,5 milyar), Türkiye 18. (86 milyon)] (IMF-2025))

Nüfusun %28,4'ü 0–14 yaş arasında, %65,1'i 15–64 yaş arasında, %6,5'i ise 65 yaşın üstündedir.

Ülkedeki işsiz sayısının toplam işgücüne oranının 2025 yılında %6 olacağı ve işsizliğin yüksek olduğu ülkeler arasında 37. sırayı alacağı tahmin edilmektedir. (Sudan %62 ile 1.) (IMF-2025

Doğal Kaynaklar ve Çevre

Peru'nun başlıca doğal kaynakları; bakır, gümüş, altın, petrol, kauçuk, balıkçılık, demir cevheri, kömür, fosfat, potaş, hidroelektrik ve doğal gazdır. Peru'nun başlıca tarım ve hayvancılık ürünleri; kuşkonmaz, kahve, kakao, pamuk, şeker kamışı, pirinç, patates, mısır, muz, üzüm, portakal, ananas, guava, elma, limon, armut, domates, mango, arpa, şifalı bitkiler, palm yağı, soğan, buğday, kuru fasulye olmakla beraber; sığır eti, kanatlı etler ve deniz ürünleri ise başlıca hayvancılık ürünleridir.

Ülkenin imalat sanayisi; madencilik ve maden işleme, çelik, metal işleme, petrol işleme, doğal gaz, balıkçılık, gıda işleme ve tekstilden oluşmaktadır.

Şiddetli depremlerin, tsunamilerin, sellerin, heyelanların ve volkanik faaliyetlerin sıkça görüldüğü Peru'nun başlıca çevre sorunları; ormanlık arazilerin tahribi, erozyon, çölleşme, belediyelerin ve maden atıklarının oluşturduğu su kirliliği ve Lima'da görülen hava kirliliğidir.

2. GENEL EKONOMİK DURUM

Temel Ekonomik Göstergeler

	2023	2024	2025*	2026*	2027*	2028*	2029*	2030*
GSYİH (Cari Fiyatlar - milyar $)	271,78	294,68	318,48	326,61	344,74	360,51	376,72	393,88
GSYİH Büyüme (Sabit Fiyatlar -%)	-0,4	3,3	2,9	2,7	2,5	2,5	2,5	2,5
Kişi Başına Düşen Milli Gelir (Cari Fiyatlar - $)	8 057	8 650	9 256	9 398	9 821	10 169	10 521	10 891
Tüketici Fiyat Enflasyonu (ort, %)	6,3	2,4	1,7	1,9	2	2	2	2
Cari İşlemler Dengesinin GSYİH'ya Oranı (%)	0,3	2,2	1,8	1,2	0,3	-0,3	-0,9	-1,5
İşsizliğin Toplam İşgücüne Oranı (%)	6,8	6,4	6,5	6,5	6,5	6,5	6,5	6,5
Nüfus (milyon)	33,73	34,07	34,41	34,75	35,1	35,45	35,81	36,16
Devletin Genel Toplam Borçlanmasının GSYİH'ya Oranı (%)	32,4	32,2	32,1	33,6	34,3	34,9	34,9	35,2

***Tahmini veriler**
Kaynak: IMF

2025 yılında cari fiyatlara göre, 318 milyar dolar olacağı tahmin edilen GSYİH'nın 2026 yılında 327 milyar dolar olması beklenmektedir. (IMF-2025)

Peru, cari fiyatlara göre, 2025 yılı itibariyle 190 ülke arasında dünyanın 48. büyük ekonomisidir. [ABD 1. (31 trilyon dolar), Türkiye 16. (2 trilyon dolar)] (IMF-2025)

2025 yılında sabit fiyatlara göre %2,9 oranında artması beklenen GSYİH'nin, 2026 yılında %2,7 oranında artacağı tahmin edilmektedir. (IMF-2025)

Cari fiyatlara göre Peru, 2025 yılında 9 256 dolarlık kişi başına düşen milli gelir ile dünyada 92. sırada yer almaktadır. [Lihtenştayn 1. (231 713 $), Türkiye 66. (18 198 $)] (IMF-2025)

2025 yılında %1,7 olan tüketici fiyatlarına göre yıllık ortalama enflasyon oranının 2026 yılında %1,9 olacağı tahmin edilmektedir. (IMF-2025)

İşgücünün % 7,6'sına istihdam sağlayan tarım sektörü, ülkenin ihracatında da önemli paya sahiptir. Deniz ürünleri ve balık yağının yanı sıra pamuk, şeker kamışı, kahve ve soya fasulyesi, ülkenin başlıca tarım ihraç ürünlerini oluşturmaktadır. Tarım sektörü küresel ekonomik krizden nispeten az etkilenmiş, tarım ve gıda ürünleri ihracatı krize rağmen artmıştır.

İmalat sanayinde kauçuk, gıda işleme ve kimya, en önemli sanayi sektörleridir. Tekstil ve yün (alpaka, lama, vikunya) sektörlerinin gelişimi devlet tarafından teşvik edilmektedir. İnşaat sektörü de en fazla gelişim gösteren sektörlerden olup, hidroelektrik santrali projeleri son

yıllarda gittikçe önem kazanmaktadır. Madencilik sektörü ise ihracatın yaklaşık % 60'ını, vergi gelirlerinin % 30'unu sağlamaktadır. Dünyanın en büyük gümüş üreticisi olan Peru, bakır, çinko, altın, demir, fosfor ve manganez açısından da önemli rezervlere sahiptir. Turizm ise ülkedeki toplam işgücünün % 6,8'ini, GSYİH'nin ise % 7,7'sini oluşturmaktadır.

Başlıca altı bölgedeki sektörel durumu özetlemek gerekirse;

Piura Bölgesi – Paita Şehri

Peru'nun kuzeyinde Ekvator ile sınırı oluşturan ve ülkenin en verimli tarım alanlarının bulunduğu bölgedir. Paita, Piura bölgesinin liman kentidir.

Tarım: Bölge halkının %37'sinin ana istihdam sahasını teşkil eden tarımcılık, geniş tarım ve sulama arazileri ile yüksek verim oranları arz etmektedir. Bölge ülkenin başlıca limon, mango, muz ve maracuya üreticisi olup; karpuz, bezelye, börülce, şeker pancarı, paprika, papaya, pamuk ve kabuklu pirinç gibi farklı ürün gruplarını da ihraç etmektedir.

Ucuz ithal Brezilya ve ABD menşeli pamuk nedeniyle üretimi azalan Piura pamuğu lif boyu itibariyle Mısır'ın akala pamuğu kadar kaliteli olup, bu pamuğun üretiminin artırılması için çalışmalar yapılmaktadır.

Peru limon üretiminin %64'ü ve mango üretiminin %66'sını karşılayan bölge, başta ABD pazarına olmak üzere yılda yaklaşık 25,4 milyar Dolar değerinde mango ihraç etmektedir.

Balıkçılık: Bölge ihracatında %27,2'lik yer teşkil eden kabuklu ve yumuşak deniz ürünleri arasında yengeç, ıstakoz, pota cinsi kalamar, deniztarağı (conchas de abanico), midye, ton ve dil balığı yer almaktadır. Ayrıca bölgede çok sayıda balık unu fabrikası bulunmaktadır.

Konservecilik: Bölge ihracatının %17,5'ini karşılayan konservecilik sektörü, daha çok işlenmemiş balık ve deniz ürünlerine yoğunlaşmakta olup, konserve balık ürünlerinin başında uskumru ve hamsi (caballa y ancoveta) cinsi balıklar gelmektedir.

Madencilik: Bölge zengin potasyum, bakır, kurşun ve çinko kaynaklarını barındırmakta olup; karbon, kükürt, bentonit ve barit gibi ametal rezervlerine de sahiptir.

Ancash Bölgesi – Huaraz Şehri

Lima'nın kuzeyinde yer alan Ancash ağırlıklı olarak tarım ve madencilik bölgesidir.

Tarım: Mango'nun bölge ihracatında %5,4 paya sahip olduğu tarım faaliyetleri arasında pamuk, pirinç, şeker pancarı, kuşkonmaz, yuca cinsi patates, çiçekçilik ve aromatik bitkiler yer almaktadır.

Madencilik: Demir ürünlerinin bölge ihracatında %41,1'lik yer tuttuğu madencilik sektörü, bakır, çinko, altın ve gümüş ile ön plana çıkmaktadır. Madencilik vergi gelirlerinin ihracatçılara yeniden dağıtılması uygulamasında %26 ile ülke çapında ilk sırada yer alan bölge, Peru'nun başlıca maden ürünleri ihracatçısı konumundadır.

Balıkçılık: Deniztarağı (conchas de abanico) cinsi kabuklu deniz ürünleri bölge ihracatının %23,7'sini oluşturmakta olup, balık unu da önemli ihracat kalemleri arasında yer almaktadır.

Lima ve Callao Bölgesi – Huaura Eyaleti – Huacho Şehri

Ülke nüfusunun üçte birini barındıran Lima, serbest bölge, liman ve havaalanı imkanları ve finans merkezi olarak ülkenin en büyük ekonomi merkezidir.

Altın, petrol ürünleri, bakır, balık unu ve çinko gibi ihracat ürünleri ile dikkat çeken Lima ve Callao bölgesine bağlı Huaura eyaleti sarımsak, havuç, soğan, nohut, granadin gibi tarım

ürünleri ile ön plana çıkmakta olup, Karal antik şehri gibi turizm potansiyelleri bulunan tarihi ören yerlerini de içermektedir.

Pasco Bölgesi

Lima idari bölgesinin doğusunda yer alan Pasco, ülkenin dağlık kesiminde bulunmaktadır.

Madencilik: Çevre illerden maden ocaklarında çalışmak üzere yerleşen insanlar neticesinde yüksek nüfus oranlarına ulaşıp şehirleşen Pasco'da bölgesel ekonomik faaliyetlerin %56,2'sini madencilik sektörü teşkil etmekte olup, kurşun, bakır, altın, gümüş ve çinko başlıca ihracat ürünleri arasında yer almaktadır.

Lambayeque Bölgesi

Peru'nun kuzeyinde yer alan önemli bir tarım bölgesidir.

Tarım: Bölge ihracat ürünleri arasında ağırlıklı role sahip olan tarım sektöründe, %20,5 ile maracuya, %8,6 ile avokado, %5,6 ile mango ve %5,3 ile fasulye başta yer almaktadır. Sebze ihracatının %26,3 ile önemli yer teşkil ettiği bölgede, şeker kamışı balı ve posası (melaza ve chancaca) ihracatı da gerçekleştirilmektedir. Organik meyvecilik ve sebzecilik faaliyetlerinin bulunduğu Lambayeque'de bu alanda muz, mango, maracuya, üzüm (Thompson cinsi), paprika, kahve ve piquillo biberi yetiştirilmektedir.

Arequipa Bölgesi

Madencilik: Başkent Lima'dan sonra ülkenin en önemli ikinci şehri Arequipa'yı içeren bölgenin başlıca ekonomik faaliyeti madencilik sektörüne dayanmaktadır. Bölgeden ağırlıklı olarak bakır, çinko, altın ve kurşun ihraç edilmektedir.

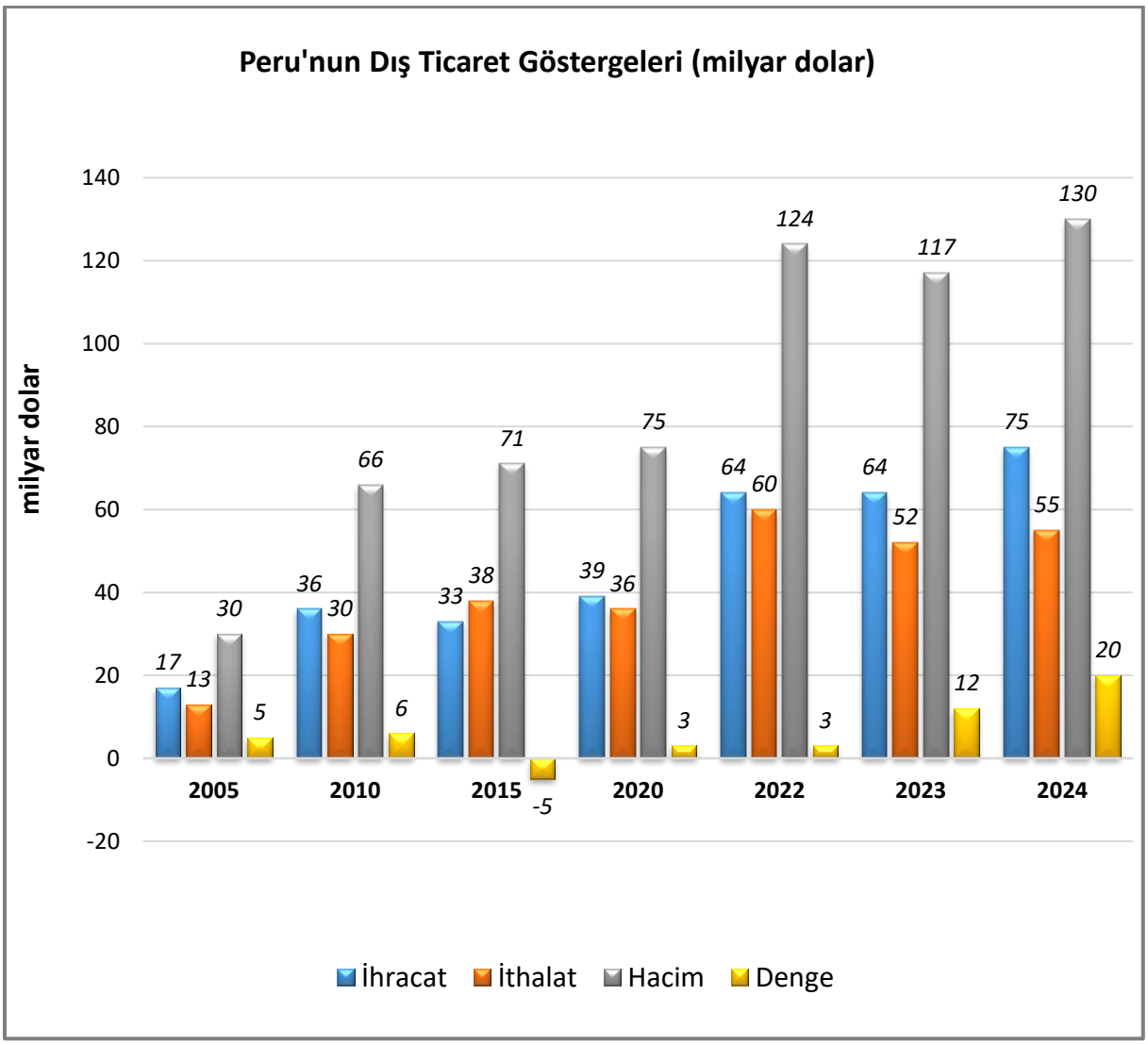
Tarım: Bölge ihracatında önemli yer tutan tarım faaliyetleri paprika, sarı-yeşil soğan, kiwicha (yoğurt, bisküvi ve benzeri gıda ürünlerine eklenerek tüketilen besleyici tropik bir tahıl), sarımsak gibi ürünleri içermektedir.

Tekstil: Bölge iplik, kumaş ve elyaf üretiminde lider konumunda olup, özellikle alpaca ve vikunya gibi değerli yün iplik ve kumaş ihracatında ön plana çıkmaktadır. Anılan kumaşlardan yünlü kazak, palto, atkı gibi giyim kalemlerinin yanı sıra bayan çantası, duvar halıları, masa örtüleri ve cüzdan gibi ürünler de imal edilmektedir.

3. DIŞ TİCARET

Genel Durum

Ülkenin Dış Ticareti

Kaynak:Trademap

Dünyanın en büyük kuşkonmaz ve paprika ihracatçısı olan Peru; balık unu, balık yağı, gümüş, Alpaka ve Vikunya yünü üretiminde de dünyada birincidir. Peru, Latin Amerika bölgesinin ise en büyük altın, çinko, kalay ve kurşun üreticisi ve ikinci bakır üreticisidir. Patates, domates, tatlı patates, mısır, avokado ve achiote üretimi bakımından da Peru oldukça zengin bir ülkedir.

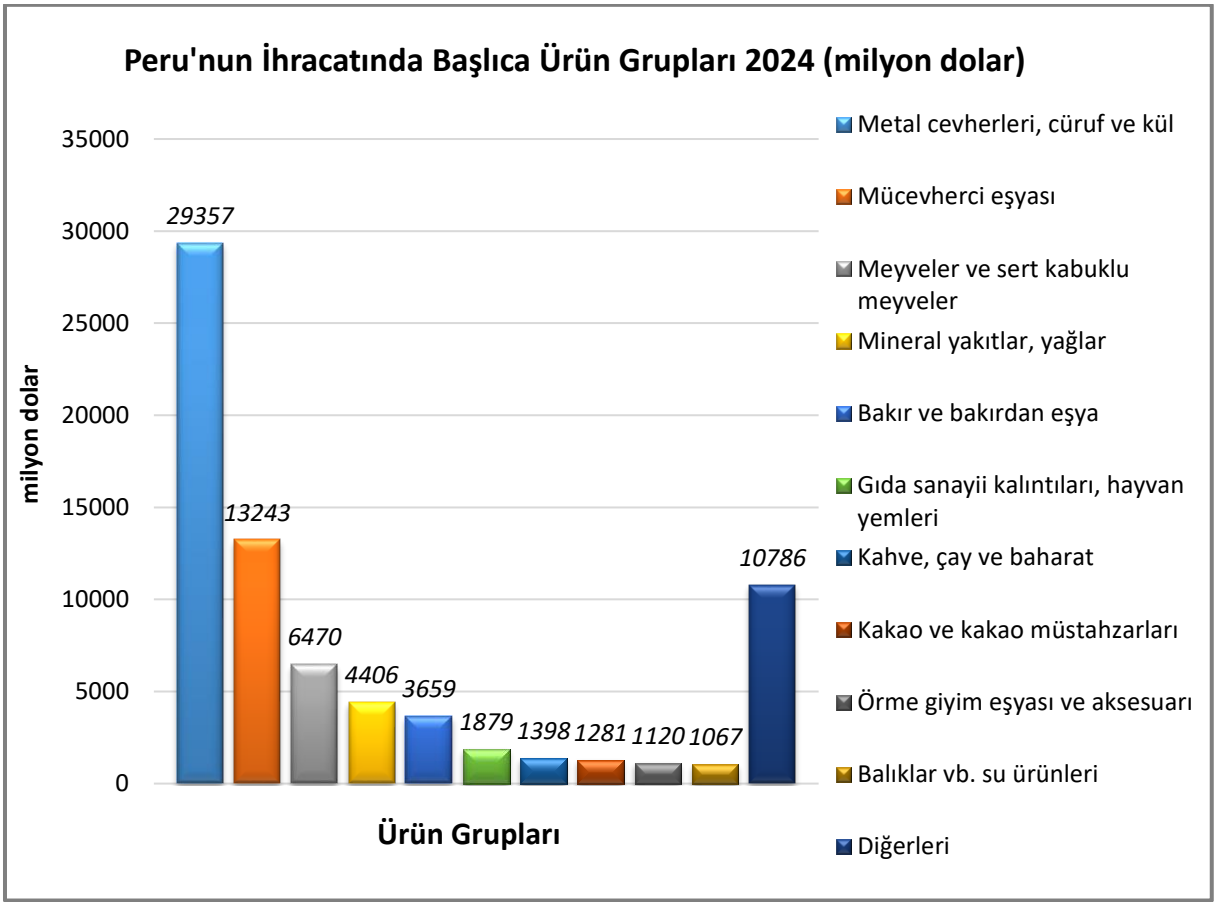
Peru'nun dış ticaret hacmi 2018 yılında 90 milyar dolar 2019 yılında da 87,5 milyar dolar olmuştur. 2020 yılında ise pandemi nedeniyle 74,8 milyar dolara gerileyen Peru ticaret hacmi 2022 yılında dış ticaret hacmi 118 milyar dolar 2023 yılında ise 117 milyar dolar olarak gerçekleşmiştir. Trademap verilerine göre 2024 yılında Peru'nun dış ticaret hacmi 130 milyar dolar olmuş, ihracatı 75 milyar dolar; ithalatı da 55 milyar dolar olarak gerçekleşmiştir.

Peru'nun 2024 yılı ihracatının %27,7'si bakır cevherlerinden, %17'si ham ve yarı işlenmiş altından oluşmaktadır. Rafine edilmiş bakır ve bakır alaşımları (ham), petrol yağları ve bitümenli minerallerden elde edilen yağlar, diğer meyveler (taze), üzümler (taze/kurutulmuş)) ise Peru'nun ihraç ettiği diğer başlıca ürün gruplarıdır.

Peru'nun 2024 yılı ithalatında petrol yağları (%8,5) ilk sırada, ikinci sırada ham petrol (%7,1) yer almaktadır. Otomotiv üretim ve montaj sanayisi bulunmayan Peru, kara taşıtları ihtiyacının tamamını ithalat yoluyla karşılamaktadır. Peru'nun 2024 yılında ithal ettiği ürünler sıralamasında üçüncü sırada telefon cihazları (%3,1), dördüncü sırada binek otolar (%2,9) ve beşinci sırada da kamyon-kamyonet (%2,8) pay teşkil etmektedir. Mısır, bilgisayarlar, buğday, ilaç, soya fasulyesi ve iş makineleri ise Peru'nun ithal ettiği diğer başlıca ürün gruplarıdır.

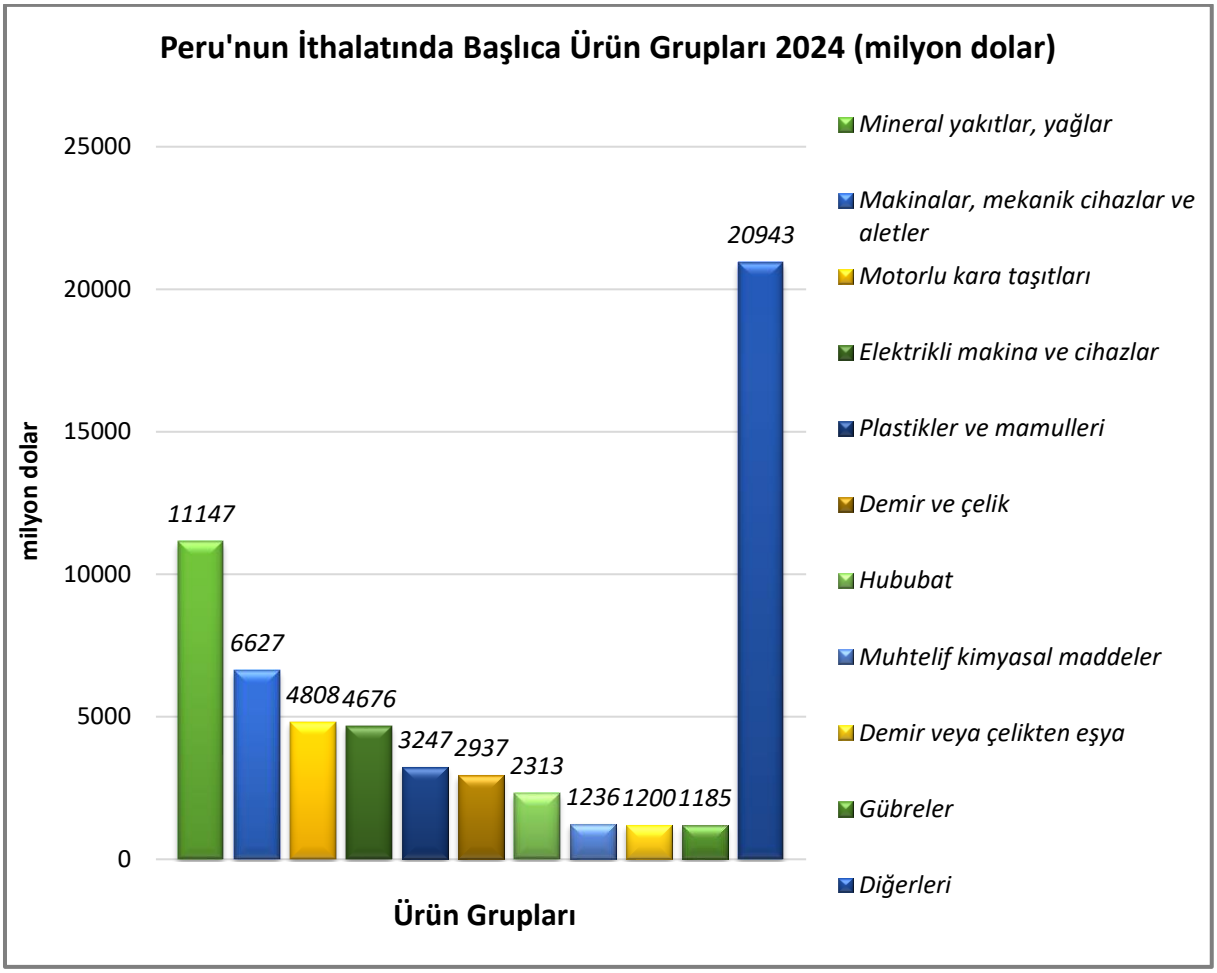
Başlıca Ürünler İtibarı ile Dış Ticaret

İhracat

Kaynak:Trademap
Detaylı tablo için tıklayınız

İthalat

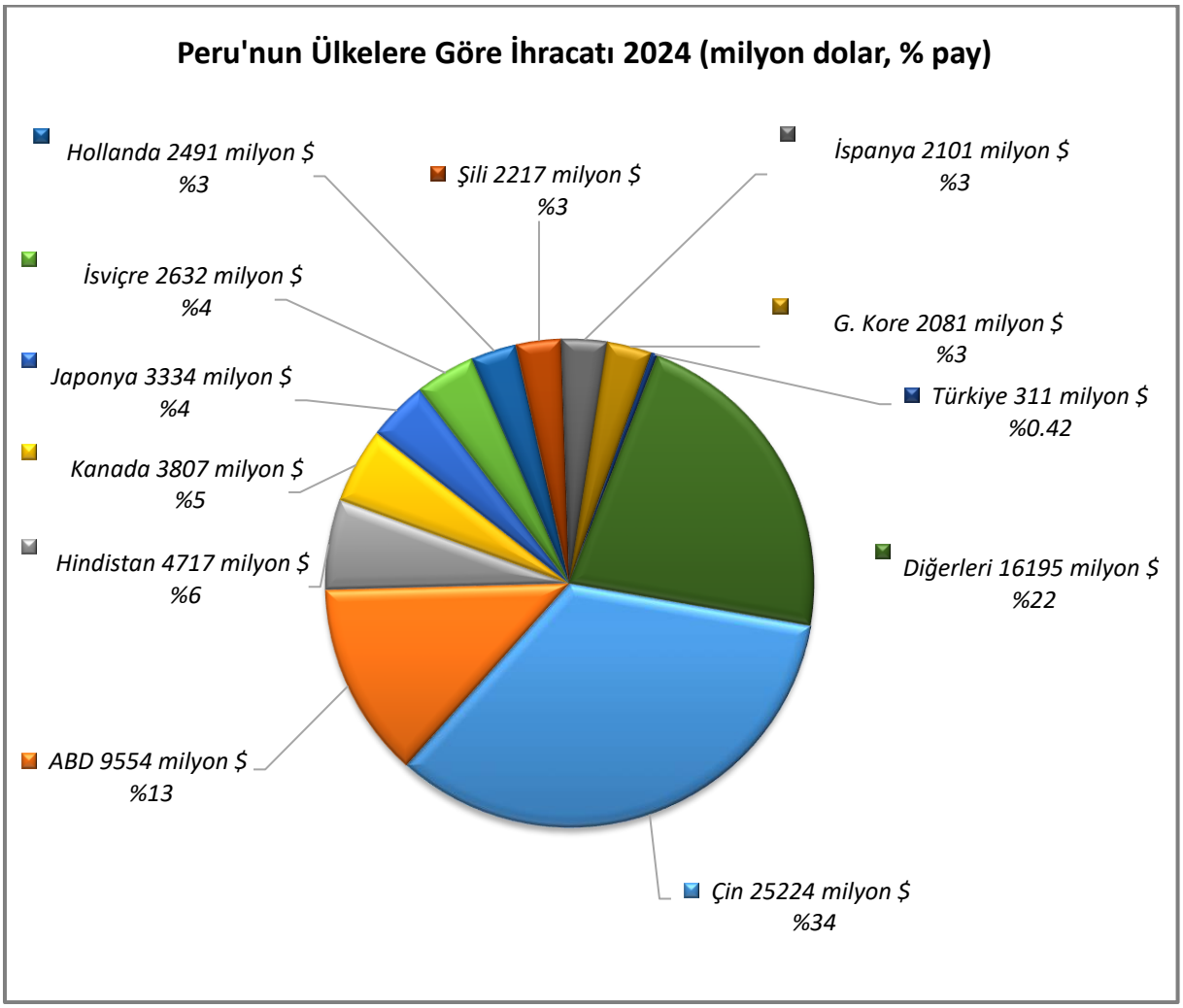

Kaynak:Trademap

Detaylı tablo için tıklayınız

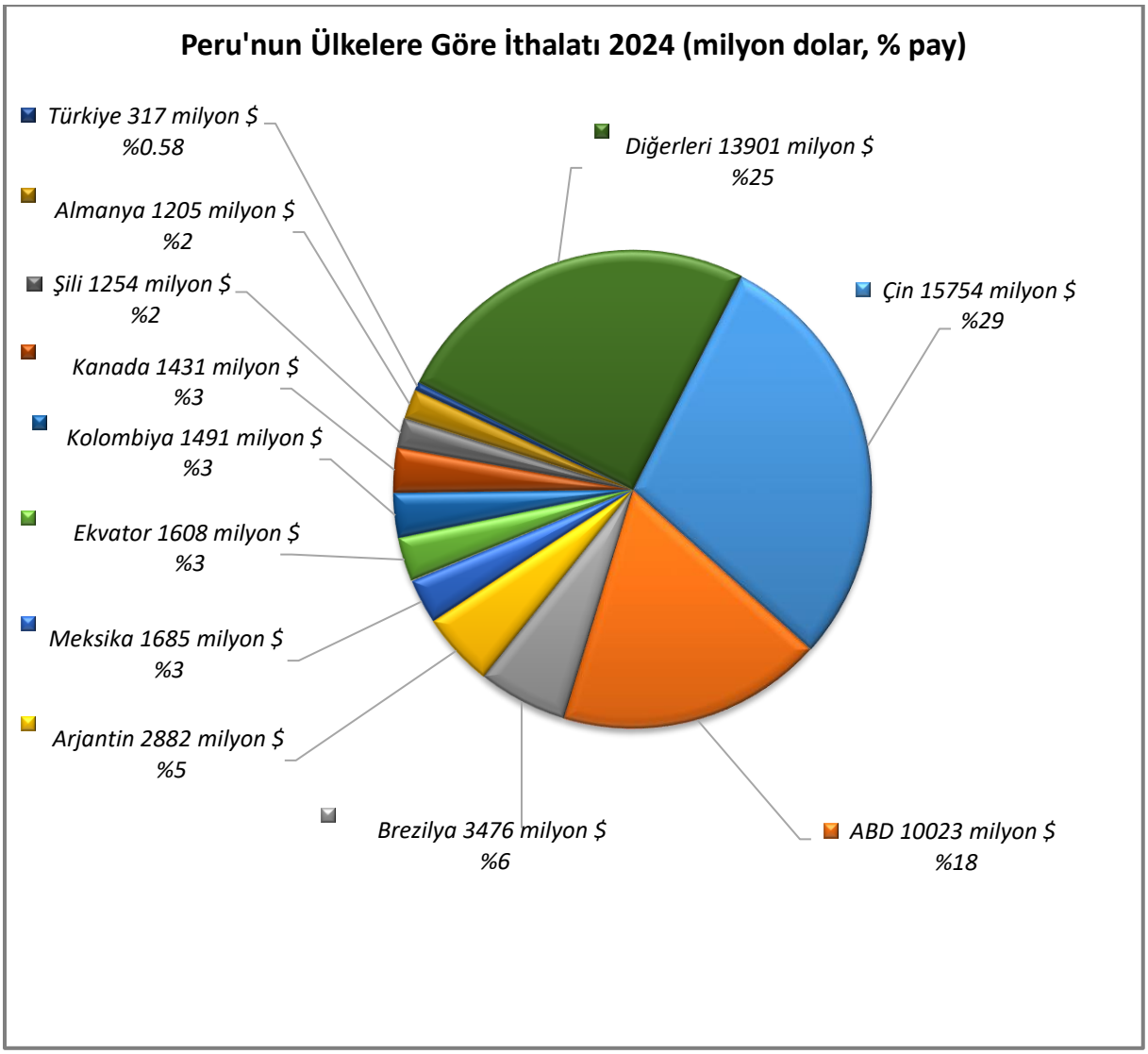
Başlıca Ülkeler İtibarı ile Dış Ticaret

İhracat

Kaynak:Trademap
Detaylı tablo için tıklayınız

İthalat

Kaynak:Trademap

Detaylı tablo için tıklayınız

4. DOĞRUDAN YABANCI YATIRIMLAR

Doğrudan Yabancı Yatırımların Görünümü

	2023	2024*	2025*	2026*	2027*	2028*	2029*
Ülke dışından gelen doğrudan yatırım (milyon $)	3 918,30	4 195,00	7 000,00	5 200,00	5 620,00	6 082,00	6 590,00
Ülke dışından gelen doğrudan yatırımın GSYİH ya oranı (%)	1,46	1,50	2,30	1,60	1,60	1,70	1,70
Ülke dışından gelen doğrudan yatırım stoku (milyon $)	138 994,70	143 190,00	150 190,00	155 390,00	161 010,00	167 092,00	173 682,00
Ülke dışına giden doğrudan yatırım (milyon $)	- 1 476,10	- 1 600,00	- 1 600,00	- 1 600,00	- 1 600,00	- 1 600,00	- 1 600,00
Ülke dışına yapılan doğrudan yatırım stoku (milyon $)	17 333,70	18 934,00	20 534,00	22 134,00	23 734,00	25 334,00	26 934,00

(*) Tahmini Veriler
Kaynak: EIU- Economist Intelligence Unit

8,1 milyonluk nüfusu ile bölgenin en büyük şehirlerinden biri olan Başkent Lima'ya sahip olan Peru'nun Callao Limanı bölgenin en dinamik limanlarındandır. Güney Amerika Bölgesel Altyapı Birleştirme Girişimi (South American Regional Infrastructure Integration Initiative, IIRSA) kapsamında Güney Amerika, Asya ve ABD pazarlarını birleştiren bir köprü vazifesi görmektedir. Avrupa, Kuzey Amerika ve Güney Amerika ülkelerinden ağırlıklı olarak ülkeye yatırım girişi mevcut olup, ülke zengin doğal kaynaklar, kamu hizmetleri, gelişmiş bankacılık ve turizm sektörleri ve altyapı hizmetleri ile yabancı şirketlere önemli fırsatlar sunmaktadır.

Peru, bölge ülkeleri arasında iş yapma kolaylığı açısından Meksika ve Şili'den sonra 3. sıradadır. Peru'da yabancı yatırımlara ilişkin düzenlemeler ile ilgili detaylı bilgi, Peru Yatırım Tanıtım Ajansı'nın (ProInversion) web sitesinde www.proinversion.gob.pe mevcuttur.

- 2022 yılı insani gelişmişlik endeksine göre dünyada 193 ülke arasında Peru 87. sıradadır. (İsviçre 1., Türkiye 45.) (UN-2025)
- 2024 yılı ekonomik serbestlik endeksine göre Peru, dünyada 176 ülke arasında 49. sıradadır. (Singapur 1., Türkiye 102.) (The Heritage Foundation-2025)
- Küresel rekabetçilik açısından 2019 yılı verilerine göre dünyadaki 141 ülke arasında Peru 65. sıradadır. (Singapur 1., Türkiye 61.) (World Economic Forum-2025)
- 2020 verilerine göre iş yapma kolaylığı açısından Peru, dünyada 190 ülke arasında 76. sıradadır. (Yeni Zelanda 1., Türkiye 33.) (Dünya Bankası-2025)
- Ayrıca Türkiye'nin 2024 yılında yurtdışına gerçekleştirdiği 7 milyar dolar değerindeki toplam yurtdışı doğrudan yatırımında, Peru 2 milyon dolar ile 65. sıradadır. (ABD 1,3 milyar $ ile 1.) (TCMB-2025)

Ülkede Avrupa (özellikle İspanya ve İngiltere kökenli) ve Kuzey ve Güney Amerika ülkelerinin yatırımları mevcuttur.

Peru’nun potansiyel yatırım alanları aşağıdaki şekilde sıralanabilir:

Madencilik: Madencilik sektörünün tüm yatırım projeleri içindeki payı %58’dir. Madencilik sanayi ekipmanının önemli bir bölümü ithal edilmektedir.
İnşaat: İnşaat sanayi ekonominin itici gücüdür. İnşaat malzemeleri de büyük ölçüde ithalata dayalıdır.
Telekomünikasyon: Telekomünikasyon sektörü en önemli sektörlerden biri olup şu an GDP’nin %3’üne tekabül etmektedir. Telekomünikasyon ekipmanı ihtiyacı ithalatla karşılanmaktadır.

5. TÜRKİYE ile TİCARET

Genel Durum

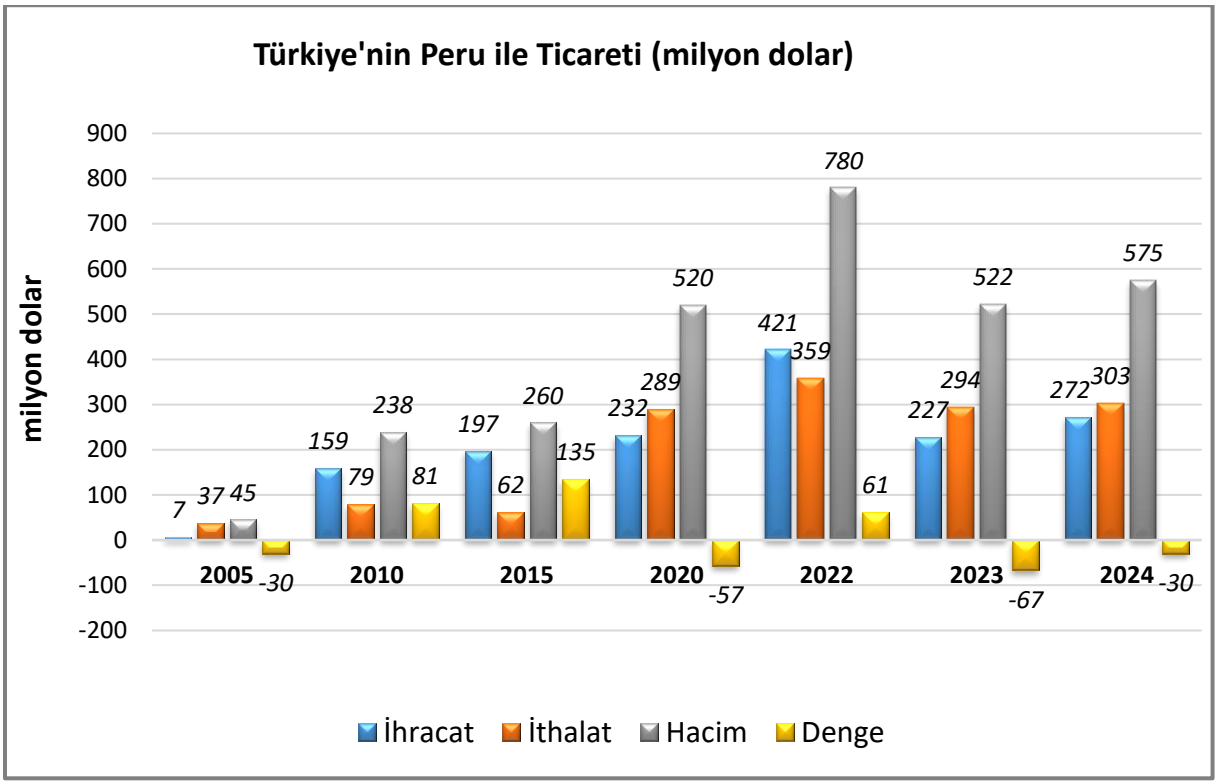
AB ile STA imzalayan Peru ile en kısa zamanda Serbest Ticaret Antlaşması imza sürecinin başlatılması büyük önem arz etmektedir. İki ülke arasında vizelerin kaldırılması ve Türk Hava Yolları'nın iki ülke arasında direk uçuş başlatmasının karşılıklı ticari ilişkileri büyük ölçüde geliştirerek coğrafi olarak uzak olan bu ülkeleri yakınlaştıracaktır.

Peru özellikle ulaşım alt yapısını yenileme hususunda ülkeye daha fazla yatırım çekmeyi hedeflemekte olup, ülkemiz için inşaat malzemeleri, makine ve aksamları ile müteahhitlik konusunda önemli fırsatlar taşımaktadır.

Peru'nun ortalama gümrük vergilerinin %5'in altında olması ve stratejik konumu nedeniyle Ülkemiz işadamları için değerlendirilmesi gereken bir pazardır.

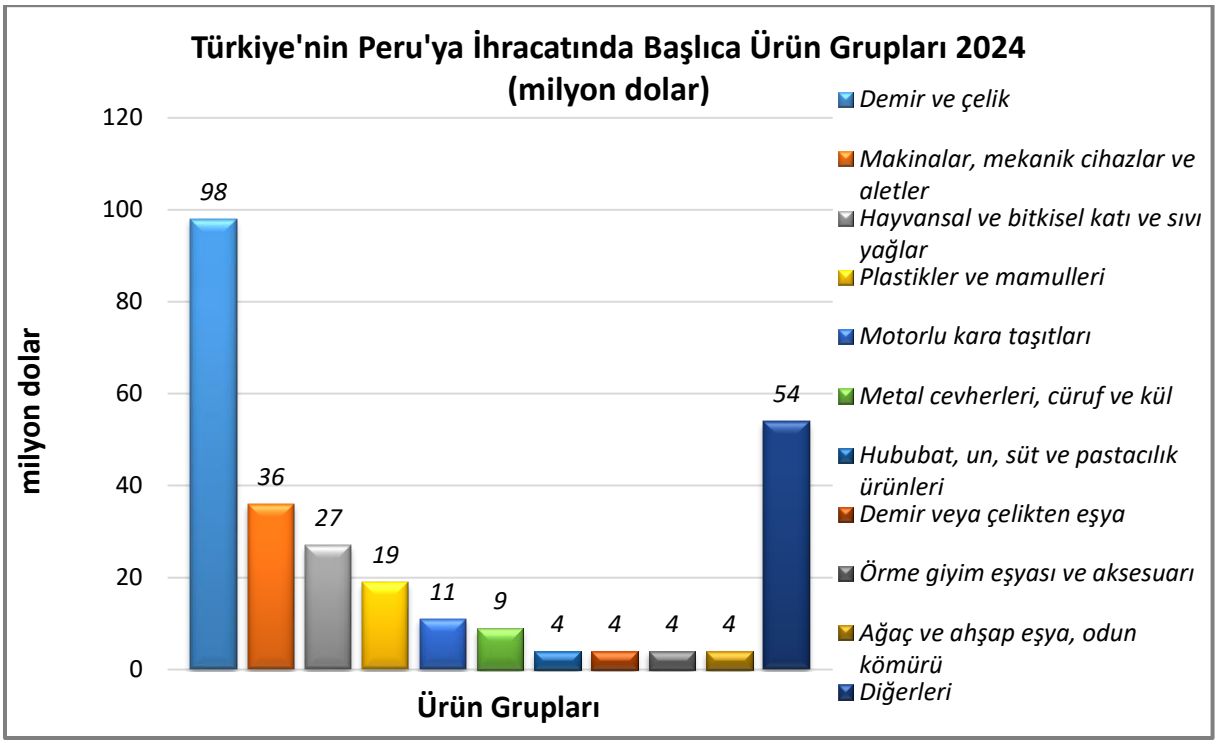
Türkiye ile Peru arasındaki ticaretin seyrinde, yıllar itibarıyla dalgalanma görülmekle birlikte genel olarak Türkiye lehine bir dış ticaret fazlası söz konusudur. 2021 yılında dış ticaret hacmi % 63 artarak 846 milyon, 2022 yılında 780 milyon dolar, 2023 yılında 522 milyon dolar olmuştur. 2024 yılında ise dış ticaret hacminin 575 milyon dolar olduğu görülmektedir.

Türkiye-Peru Dış Ticareti

Kaynak: TÜİK

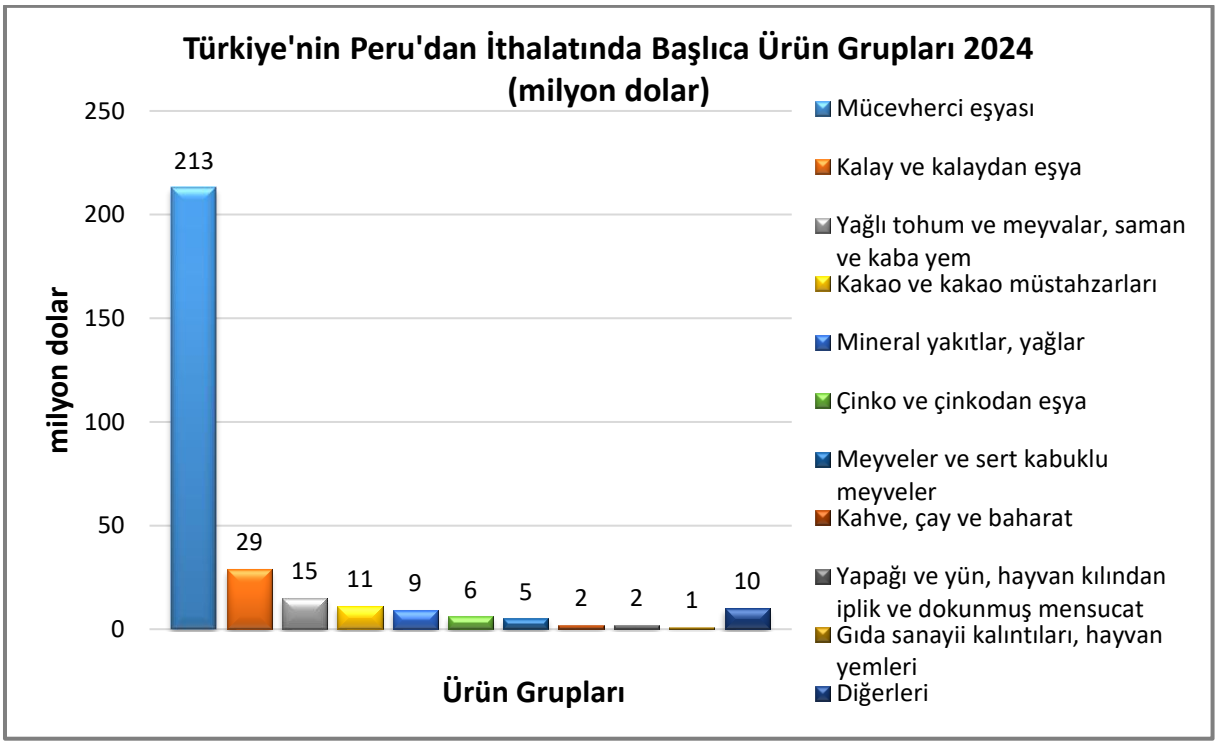
Türkiye'nin Peru'ya İhracatında Başlıca Ürünler

Kaynak: Trademap

Detaylı tablo için tıklayınız

Türkiye'nin Peru'dan İthalatında Başlıca Ürünler

Kaynak: Trademap

Detaylı tablo için tıklayınız

EKLER:

<u>EK-1</u>: Peru'nun İhracatında Başlıca Ürünler (bin dolar)

Sıra	GTİP	ÜRÜNLER (İlk 15)	2022	2023	2024	Pay (%, 2024)	Değişim (%, 2023-2024)
TOPLAM İHRACAT (Diğerleriyle)			**63 648 101**	**64 355 040**	**74 664 216**	**100**	**16**
1.	2603	Bakır cevherleri ve konsantreleri	16 908 604	19 991 449	20 670 497	27,7	3,4
2.	7108	Altın (platin kaplamalı altın dahil) (işlenmemiş veya yarı işlenmiş ya da pudra halinde)	7 457 172	8 373 413	12 688 249	17	51,5
3.	7403	Rafine edilmiş bakır ve bakır alaşımları (ham)	2 587 220	2 690 843	2 520 856	3,4	-6,3
4.	2710	Petrol yağları ve bitümenli minerallerden elde edilen yağlar	2 470 611	2 378 990	2 394 747	3,2	0,7
5.	810	Diğer meyveler (taze)	1 407 810	1 767 410	2 359 728	3,2	33,5
6.	2616	Kıymetli metal cevherleri ve konsantreleri	895 376	651 421	2 211 912	3	239,6
7.	2608	Çinko cevherleri ve konsantreleri	2 049 018	1 697 201	1 789 109	2,4	5,4
8.	2601	Demir cevherleri ve konsantreleri	1 749 897	1 681 633	1 787 167	2,4	6,3
9.	806	Üzümler (taze/kurutulmuş)	1 352 207	1 752 563	1 714 198	2,3	-2,2
10.	2613	Molibden cevherleri ve konsantreleri	1 152 363	1 472 853	1 704 838	2,3	15,8
11.	2301	Et, sakatat, deniz hayvanı vs. (yemeye uygun olmayan) unu, pelleti, kıkırdakları (donyağı tortusu)	1 838 256	926 813	1 620 711	2,2	74,9
12.	804	Hurma, incir, ananas, avokado ve guava armudu, mango ve mangost (taze/kurutulmuş)	1 193 720	1 228 501	1 587 864	2,1	29,3
13.	2711	Petrol gazları ve diğer gazlı hidrokarbonlar	3 169 713	1 555 801	1 496 644	2	-3,8
14.	2607	Kurşun cevherleri ve konsantreleri	1 048 645	1 448 061	1 187 954	1,6	-18
15.	901	Kahve, kahve kabuk ve kapçıkları, içinde herhangi bir oranda kahve bulunup kahve yerine kullanılan ürünler	1 236 149	829 282	1 102 749	1,5	33

Kaynak: Trademap

EK-2: Peru'nun İthalatında Başlıca Ürünler (bin dolar)

Sıra	GTİP	ÜRÜNLER (İlk 15)	2022	2023	2024	Pay (%, 2024)	Değişim (%, 2023-2024)
TOPLAM İTHALAT (Diğerleriyle)			**60 318 941**	**52 273 093**	**55 026 567**	**100**	**5,3**
1.	2710	Petrol yağları ve bitümenli minerallerden elde edilen yağlar	7 973 336	5 626 806	4 652 433	8,5	-17,3
2.	2709	Ham petrol (petrol yağları ve bitümenli minerallerden elde edilen yağlar)	2 555 823	3 224 317	3 916 208	7,1	21,5
3.	8517	Telefon cihazları, ses, görüntü veya diğer bilgileri almaya veya vermeye mahsus diğer cihazlar	1 633 826	1 524 815	1 722 662	3,1	13
4.	8703	Otomobiller	1 787 135	1 878 191	1 578 174	2,9	-16
5.	8704	Esya taşımaya mahsus motorlu taşıtlar	1 453 447	1 459 487	1 533 613	2,8	5,1
6.	1005	Mısır	1 292 607	1 030 056	1 000 760	1,8	-2,8
7.	8471	Otomatik bilgi işlem mak. bunlara ait birimler; manyetik veya optik okuyucular, verileri koda dönüştüren ve işleyen mak.	1 170 702	836 433	936 065	1,7	11,9
8.	8429	Buldozerler, greyderler, toprak tesviye makinaları, skreyperler, mekanik küreyiciler, ekskavatörler, yol silindirleri vb	596 373	764 205	828 171	1,5	8,4
9.	2304	Soya fasulyesi yağı üretiminden arta kalan küspe ve katı atıklar	720 773	764 326	689 076	1,3	-9,8
10.	3004	Tedavide veya korunmada kullanılmak üzere hazırlanan ilaçlar (dozlandırılmış)	680 294	664 365	677 828	1,2	2
11.	1001	Buğday ve mahlut	880 536	710 568	668 491	1,2	-5,9
12.	4011	Kauçuktan yeni dış lastikler	655 387	572 026	668 032	1,2	16,8
13.	1507	Soya yağı ve fraksiyonları (kimyasal olarak değiştirilmemiş)	768 278	632 720	581 369	1,1	-8,1
14.	3901	Etilen polimerleri (ilk şekillerde)	635 936	424 987	465 256	0,8	9,5
15.	8528	Monitörler ve projektörler, televizyon alıcı cihazları	570 836	455 900	453 526	0,8	-0,5

Kaynak: Trademap

EK-3: Peru'nun Ülkelere Göre İhracatı (bin dolar)

Sıra	Ülkeler (İlk 15)	2022	2023	2024	Pay (%, 2024)	Değişim (%, 2023-2024)
TOPLAM İHRACAT (Diğerleriyle)		**63 648 101**	**64 355 040**	**74 664 216**	**100**	**16**
1.	Çin	21 040 988	23 155 748	25 224 297	33,8	8,9
2.	ABD	8 655 783	9 180 554	9 554 345	12,8	4,1
3.	Hindistan	2 302 484	2 525 743	4 717 114	6,3	86,8
4.	Kanada	2 684 439	2 987 638	3 806 834	5,1	27,4
5.	Japonya	3 157 827	2 215 389	3 334 242	4,5	50,5
6.	İsviçre	1 997 438	1 656 315	2 632 191	3,5	58,9
7.	Hollanda	1 763 152	1 795 842	2 491 174	3,3	38,7
8.	Şili	2 007 904	1 947 490	2 217 491	3	13,9
9.	İspanya	1 628 011	1 879 948	2 100 570	2,8	11,7
10.	G. Kore	2 750 957	2 344 479	2 080 834	2,8	-11,2
11.	BAE	700 852	1 034 895	1 937 880	2,6	87,3
12.	Brezilya	1 635 784	1 727 059	1 642 729	2,2	-4,9
13.	Ekvator	1 305 126	1 158 948	1 058 070	1,4	-8,7
14.	Kolombiya	1 055 266	821 816	935 198	1,3	13,8
15.	Almanya	1 107 067	949 255	909 855	1,2	-4,2
…	…	…	…	…	…	…
25.	**Türkiye**	**102 556**	**198 726**	**310 641**	**0,42**	**56,3**

Kaynak: Trademap –Peru verileri

EK-4: Peru'nun Ülkelere Göre İthalatı (bin dolar)

Sıra	Ülkeler (İlk 15)	2022	2023	2024	Pay (%, 2024)	Değişim (%, 2023-2024)
TOPLAM İTHALAT (Diğerleriyle)		**60 318 941**	**52 163 927**	**55 026 567**	**100**	**5,5**
1.	Çin	15 801 093	13 442 599	15 754 237	28,6	17,2
2.	ABD	14 295 569	10 986 459	10 022 895	18,2	-8,8
3.	Brezilya	4 207 252	3 744 730	3 476 479	6,3	-7,2
4.	Arjantin	3 042 162	2 663 162	2 881 558	5,2	8,2
5.	Meksika	2 007 716	1 769 759	1 685 098	3,1	-4,8
6.	Ekvator	969 938	1 184 578	1 607 696	2,9	35,7
7.	Kolombiya	1 249 455	1 247 549	1 491 414	2,7	19,5
8.	Kanada	1 160 637	1 213 673	1 431 032	2,6	17,9
9.	Şili	1 602 219	1 326 244	1 253 992	2,3	-5,4
10.	Almanya	1 153 202	1 144 016	1 205 122	2,2	5,3
11.	Hindistan	1 188 908	1 116 585	1 177 042	2,1	5,4
12.	Japonya	1 095 373	1 099 974	1 144 290	2,1	4
13.	İspanya	873 694	793 260	855 937	1,6	7,9
14.	Bolivya	1 267 167	939 337	834 465	1,5	-11,2
15.	İtalya	785 718	784 725	765 014	1,4	-2,5
…	…	…	…	…	…	…
23.	**Türkiye**	**530 258**	**286 777**	**317 358**	**0,58**	**10,7**

Kaynak: Trademap –Peru verileri

Ek-5: Türkiye'nin Peru'ya İhracatında Başlıca Ürünler (bin dolar)

Sıra	GTİP	ÜRÜNLER (İlk 15)	2022	2023	2024	Pay (%, 2024)	Değişim (%, 2023-2024)
TOPLAM İHRACAT (Diğerleriyle)			**420 518**	**227 216**	**272 199**	**100**	**19,8**
1.	7214	İnşaat demiri	112 030	13 119	53 862	19,8	310,6
2.	7216	Demir veya alaşımsız çelikten profiller	30 097	29 521	31 675	11,6	7,3
3.	1504	Balıkların veya deniz memelilerinin katı ve sıvı yağları	12 277	12 887	23 865	8,8	85,2
4.	2608	Çinko cevherleri ve konsantreleri	33 656	25 589	9 291	3,4	-63,7
5.	8708	Karayolu taşıtları için aksam ve parçalar	9 913	6 519	8 769	3,2	34,5
6.	3912	Selüloz ve kimyasal türevleri (ilk şekilde)	11 716	9 036	7 895	2,9	-12,6
7.	7207	Demir veya alaşımsız çelikten yarı mamuller	57 112	0	6 015	2,2	0
8.	3917	Plastikten hortumlar, borular ve bağlantı elemanları (manşon, nipel, dirsek, flanşlar, vb.)	3 631	3 709	4 793	1,8	29,2
9.	4411	Ağaçtan veya diğer odunsu maddelerden lif levhalar	5 432	4 088	4 174	1,5	2,1
10.	7213	Demir veya alaşımsız çelikten filmaşin (sıcak haddelenmiş, kangal halinde)	13 945	0	3 670	1,3	0
11.	2523	Çimento	75	1 140	3 650	1,3	220,2
12.	8413	Sıvılar için pompalar (ölçü tertibatı olsun olmasın) ve sıvı elevatörleri	2 889	2 256	3 112	1,1	37,9
13.	8474	Toprak, taş, metal cevheri vb. ayıklama, eleme, tasnif, ayırma, yıkama, kırma, öğütme, yoğurma, kalıplama vb. Makinaları	1 818	2 542	3 010	1,1	18,4
14.	8431	İş ve Maden Makinelerinin aksam ve parçaları	1 388	2 295	3 003	1,1	30,8
15.	1509	Zeytinyağı ve fraksiyonları (kimyasal olarak değiştirilmemiş)	0	1 224	2 847	1	132,6

Kaynak: Trademap-Türkiye verileri

Ek-6: Türkiye'nin Peru'dan İthalatında Başlıca Ürünler (bin dolar)

Sıra	GTİP	ÜRÜNLER (İlk 15)	2022	2023	2024	Pay (%, 2024)	Değişim (%, 2023-2024)
TOPLAM İTHALAT (Diğerleriyle)			**359 317**	**294 421**	**302 592**	**100**	**2,8**
1.	7108	Altın (platin kaplamalı altın dahil) (işlenmemiş veya yarı işlenmiş ya da pudra halinde)	248 265	214 415	207 641	68,6	-3,2
2.	8001	İşlenmemiş kalay	26 456	26 143	29 113	9,6	11,4
3.	1209	Ekim amacıyla kullanılan tohum, meyve ve sporlar	7 135	8 294	11 380	3,8	37,2
4.	1801	Kakao dane ve kırıkları (ham/kavrulmuş, bütün/kırık)	16	2 262	10 961	3,6	384,6
5.	2701	Taşkömürü; taşkömüründen elde edilen briketler, topak vb. katı yakıtlar	0	0	7 970	2,6	0
6.	7901	İşlenmemiş çinko	33 148	18 687	5 429	1,8	-70,9
7.	7106	Gümüş (altın veya platin yaldızlı gümüş dahil) (işlenmemiş veya yarı işlenmiş ya da pudra halinde)	1 345	2 714	4 881	1,6	79,8
8.	1207	Diğer yağlı tohumlar ve meyveler	1 136	1 170	3 183	1,1	172,1
9.	901	Kahve, kahve kabuk ve kapçıkları, içinde herhangi bir oranda kahve bulunup kahve yerine kullanılan ürünler	1 287	2 243	2 313	0,8	3,1
10.	810	Diğer meyveler (taze)	504	668	2 111	0,7	216
11.	804	Hurma, incir, ananas, avokado ve guava armudu, mango ve mangost (taze/kurutulmuş)	573	395	1 843	0,6	366,6
12.	5105	Yün, ince veya kaba hayvan kılları (kardeli/taranmış)	2 126	1 876	1 734	0,6	-7,6
13.	2710	Petrol yağları ve bitümenli minerallerden elde edilen yağlar	0	0	1 340	0,4	0
14.	2301	Et, sakatat, deniz hayvanı vs. (yemeye uygun olmayan) unu, pelleti, kıkırdakları (donyağı tortusu)	1 386	930	1 330	0,4	43
15.	2508	Diğer killer, andaluzit, siyanit ve silimanit, mülit, şamot ve dinas toprakları	2 413	2 309	1 177	0,4	-49

Kaynak: Trademap-Türkiye verileri